

De Semois, koningin van de meanders

Van de bron ...

In het begin, in de rue Sonnetty in **AARLEN**, is onze rivier maar een streepje water dat enkele zijrivieren daarna zullen aandikken. De piepjonge Semois loopt als een kanaal door de hoofdstad, om dan met het water van de Rulles haar bedding te verplaatsen naar het midden van het **MOERASGEBIED VAN VANCE**. Deze zone is al meer dan vijftig jaar een natuurreservaat en werd vroeger als maaibeide gebruikt omdat ze vaak onderliep. Hier werd ook ooit turf gewonnen. Toen er niet meer aan landbouw werd gedaan, namen struiken het gebied beetje bij beetje in, waardoor het zijn originele karakter verloor.

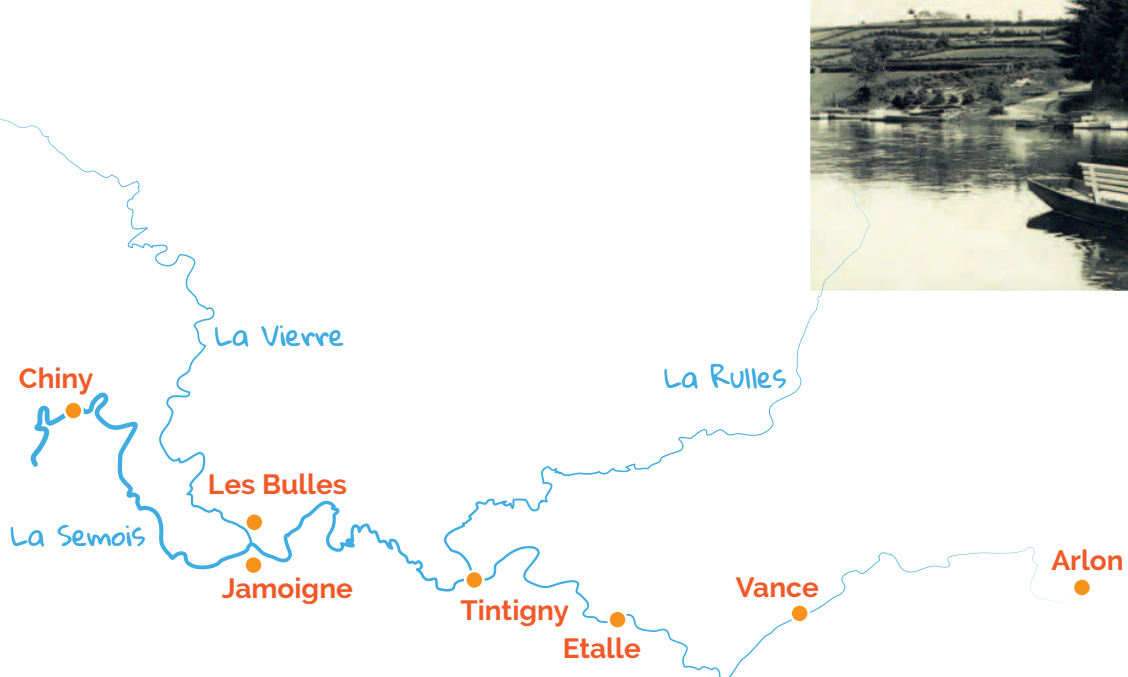
Onvermoeibaar maaien en ontginnen de vrijwilligers van Natagora de 15 ha van het reservaat om deze vochtige weiden er weer te doen uitzien als vroeger. Ze krijgen daarvoor kostbare hulp van de Galloway-koeien. Wist u trouwens dat de bever zich hier ophoudt, en dan vooral langs de oude loop van de Semois, die in de jaren 1950-1960 rechtgetrokken werd?

Naarmate ze verder westwaarts trekt, kronkelt de Semois er op los te midden van alluviale weiden aan de voet van de sinemuriene cuesta (asymmetrische heuvel). Vanaf **TINTIGNY** duwt de derde Gaumese cuesta onze Semois al een beetje naar de achtergrond. Ze is beter te zien van aan de kleine romaanse kerk van **JAMOIGNE**. Het barok geïnspireerde interieur van de kerk aan de rand van de rivier onderging onlangs een zeer zorgvuldige restauratie. Het oogt fris en ietwat naïef. In **LES BULLES** ontmoet de Semois de Vierre, die uit de Ardennen komt. In het dorp staan nog twee molens. Noordwaarts klimmen de weiden langzaam naar het vroegere domein van Les Croisettes, het dorp **SUXY** en de Ardennen.

Van Jamoigne trekt de rivier verder naar Chiny. Ze komt langs **MOYEN**, waar de inwoners soms (ongewild) pootjebaden als Mevrouw Semois beslist om haar water wel heel hoog te laten gaan.

De bron van de Semois

...naar de Ardennen

In CHINY dringt de Semois in de Ardennen, met hun massieve rotsen en ingesneden valleien. Hier begint de Ardense loop van de rivier. Tot voor kort was de afvaart met platbodems van Chiny naar Lacuisine een grote toeristische attractie: anderhalf uur rustig dobberen, met enkel het geluid van het kabbelende water onder het bootje en de sappige verhalen van de 'veermannen'.

Firmin Marchal was één van hen, altijd met de pijp in de mond. Meer dan 60 jaar lang hanteerde Firmin, op zijn gekende rustige manier, zijn vaarboom (een lange stok om het schip voort te 'bomen' door de voet met ijzerbeslag op de bodem van het vaarwater te plaatsen en tegen het andere einde te duwen). Hij was de negentig voorbij toen hij in 2009 de overtocht over de Styx maakte. Met deze beminnelijke en zo discrete man – maar ook de andere jonge en minder jonge – verdween een bijna honderdjarig instituut, ook al kunnen er nog altijd kajaks gehuurd worden om op de rivier te varen. Toch is er nog hoop om deze idyllische tochten nieuw leven in te blazen (zie 'Les barques de l'aube' op pagina 61).

De platbodems

Chiny, zetel van een graafschap?

Wist u dat het dorpje Chiny ooit de hoofdstad van een graafschap was? Zijn fort herinnert aan het middeleeuwse verleden. In de tweede helft van de negende eeuw werd Lotharingen versnipperd toen Lotharius II stierf zonder wettelijke erfgenaam. De gronden werden verdeeld over wat later Frankrijk zal worden, en het huidige Duitsland in grote trekken. Door machtsstrubbelingen ontstaan allerlei prinsdommen en leengoeden, eeuwenlang de enige territoriale structuur in onze contreien. Het graafschap Chiny was een dergelijke eenheid. Het steunt op de andere belastingsgebieden van Jamoigne, Chassepierre, Mellier en Orgeo. Zijn gezag wordt al vrij snel niet meer betwist en zijn macht neemt toe.

Het echte graafschap ontstond omstreeks 971, onder het bewind van Otto I. Twee graven zullen hun stempel drukken op de periode tot 1364. Arnold II regeerde veertig jaar lang en gaf het graafschap prestige en kracht. Onder zijn bewind zouden benedictijnen uit Calabrië zich omstreeks 1070 in het bosrijke dal van Orval komen vestigen zijn. Na hem zal Arnold IV een poging doen om het vroegere graafschap Loon te heroveren door Chiny te verkopen, maar hij slaagt niet in zijn opzet. Het is de laatste graaf van Chiny en de kortste regeerperiode in de geschiedenis van het graafschap. Het zal maar twee jaar geduurd hebben. Arnold, de vierde en laatste met die naam, stierf in 1373 in Luik. In 1364 verkocht hij de laatste stukken van het graafschap aan de hertog van Luxemburg, Wenceslas van Bohemen.

Firmin Marchal